

NYT fra FUAM

Foreningen til Udvikling af Alderens Muligheder

41. Årg. Nr. 9. September 2021

INDHOLD

Profilplejehjem i Aarhus? Måske!

2

"Respekt for naturen"

3

Hvad er en god dag for fru Jensen?

4

FUAM's åbne - onsdagsmøder

6

Ny hjemmeside om aldring

7

Danske ældre er de mest digitale i EU

7

Om FUAM

8

Profilplejehjem i Aarhus? Måske!

Spørgelysten var stor på FUAM-mødet om profilplejehjem i Aarhus. Et halvt hundrede var mødt frem til aftenmøde på Dokk1 d. 6. September. Der var både lokalpolitikere og ældrerådsmedlemmer i blandt.

To forstandere, Mie Hald Nicolaisen fra Ørestad Plejecenter på Amager og Henriette Højsteen "Slottet" i De Gamles By i København, var kommet rejsende og fortalte levende om, hvad det vil sige at have kunst og kultur eller LGBTQ+ som særlig profil. Fra Aarhus kommune mødte forvaltningschefen Anette Secher og fortalte, hvordan man i Aarhus lavede plejehjem for alle. Ordstyrer på mødet var formanden for Ældrerådet i Aarhus Kommune Jan Radzewicz.

Det var Eva Tørnæs fra FUAM, der havde taget initiativet og fik følgeskab af Christian Christensen og Knud Ramian.

På mødet blev der inviteret til fortsatte drøftelser og 15 har meldt sig og vil mødes i nærmeste fremtid.

I dette nummer kan du læse om mødet om forskellige natursyn med Hans Fink.

Der er top-møde om ældreplejen. Det kniber med at finde en fælles retning, selvom man gør sig umage. I dette nummer finder du et bidrag til diskussionen.

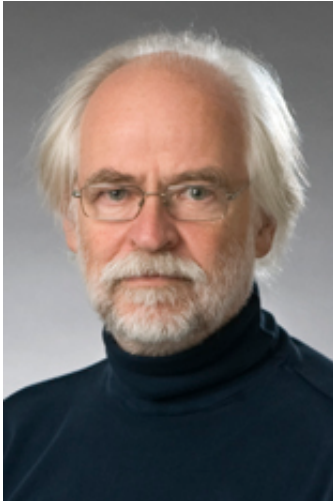
FUAM er mennesker, der
interesserer sig for livets sidste
kapitler.

Mennesker som mødes og deler
livserfaringer og viden med
hinanden i ligeværdige
samtaler.

FUAM er mennesker, der tager
initiativer, der udvikler alderens
muligheder.

“Respekt for naturen”

Hans Fink, docent emeritus, Aarhus Universitet.
Onsdag d. 15. september

Vi skal have respekt for naturen, men hvad vil det nærmere sige? I oplægget vil jeg vise, hvor meget forskelligt vi kan forstå ved ordet 'natur', og prøve at begrunde en lidt usædvanlig naturforståelse og lægge op til en diskussion af dens betydning for, hvad et liv i respekt for naturen må indebære. Tilrettelægger Christian Christensen.

Hans Fink er en forståelig filosof og bla. bidrager til en helt ny bog: Væredygtighed - indersiden af bæredygtighed. Du kan evt.

Sted: Klostergadecentret, Klostergade 37, Århus C Tid: kl. 14.30 - 16.30 Se lokalet på tavlen.

Gratis adgang, men der betales 30 kr. for kaffe/te og kage. Mødelokalet har teleslynge. Sted: Klostergadecentret, Klostergade 37, Århus C Tid: kl. 14.30 - 16.30 Se lokalet på tavlen.

Hans Fink skriver bla.

“Hører vi mennesker med til naturen? På den ene side er vi nødt til at svare »nej«. Vi er vant til at opfatte naturen som det, der netop ikke er os, og at opfatte os selv eller vores frie vilje, bevidsthed, fornuft, videnskab, teknik, kunst, moral eller religion som noget, der står over eller uden for naturen. På den anden side er vi også nødt til at svare »ja«. Vi er trods alt selv en slags pattedyr, og alt hvad vi foretager os, indgår uden videre i naturens store sammenhæng.”

Læs mere her: <https://bit.ly/3B5fEAg>.

Hvad er en god dag for fru Jensen?

Af Knud Ramian

Ældretopmødet 2021 skal den 16. september finde en ny fælles retning for ældreplejen. Efter et års tilløb er der ældretopmøde igen. Her skal man finde de næste skridt på vej mod en ny fælles retning for ældreplejen. Mange top-folk vil komme med deres bud.

Mange andre folk har mulighed for at deltage, og der bliver mulighed for at blande sig i seks faglige grupper, "hvor man du kan lade dig inspirere af de mange forskellige indsatser, der bl.a. er sat i gang som opfølgning på Ældretopmødet i 2020, og man får mulighed for at give sit bidrag til fremtidens ældrepleje gennem debatter, dialog og spændende oplæg."

Der er mange interessante temaer :

1. Nærhed i omsorg – små teams i hjemmeplejen
2. Tilsyn og læring
3. Veje til inddragelse af pårørende
4. Rekruttering – hvordan finder vi nye veje sammen?
5. Kvalitet og kompetenceudvikling i praksis
6. Faglig ledelse – hvordan lykkes vi sammen

Det store spørgsmål er, hvordan man drøfter den nye fælles retning, for det fremgår ikke af temaerne, hvad retningen skal være.

Jeg har gjort et forsøg:

Udviklingen af ældreplejen skal styrke livslyst, velvære og gode hverdage.

Når vi taler om ældrepleje, taler vi om mennesker, hvis hverdag er afhængig af andres arbejde. Derfor har vi brug for at kunne svare på det helt simple, men grundlæggende spørgsmål:

Hvad er en god dag for fru Jensen?

Hvis vi ikke har svaret på det spørgsmål, har vi et kvalitetsproblem. For hvordan kan vi bidrage til et godt liv for et menneske, hvis vi ikke ved, hvad det består af?

Ældre, hvis hverdag er afhængig af andres hjælp, befinder sig altid i en sårbar situation. Deres hverdag er paradoksalt nok i konstant risiko for at blive løbet over ende af en

ældrepleje, der efter bedste evne forsøger at hjælpe dem. Det er et vilkår. Et 24-timers hjælpe-system vil let og næsten umærkeligt komme til at nedprioritere de opgaver, der skaber de gode dage, hvis ikke der er tilstrækkelig opmærksomhed på dem. De gode dage er ældreplejens livgivende opgave. Der skal skabes flere gode stunder, bedre morgener, bedre dage, aftner og nætter.

I forbindelse med sidste års ældretopmøde blev der spurgt efter forslag til nye veje i ældreplejen. Jeg har indsendt fire forslag til topmødet, der afspejler denne retning. Der kan være mange flere, disse fire er valgt fordi, jeg har viden om deres effekt - og fordi de er billige.

1. Udnyttelse af medarbejdernes, pårørendes og beboernes ubrugte ideer til forbedring af hverdagene gennem systematisk praksisudvikling
2. Styrkelse af samtale og samvær i hverdagen gennem en visit- ordning
3. Fastholdelse af borgernes identitet gennem øget fokus på menneskers livshistorie.
4. Styrkelse af beboernes selvrådighed gennem et forbedret klippe- kort.

Tankerne er beskrevet lidt grundigere her:

<https://bit.ly/3njlOck>

og her

<https://bit.ly/2XB0JMz>

Du kan læse de indsendte borgerforslag her:

<https://bit.ly/3k3X85y>

Ulla bro citerer filminstruktør
Erik Balling:

Jeg synes faktisk ikke man
behøver at tænke på det ... 😊
Syns man skal planlægge som
om man skal leve evigt ...
Og leve som om man skal dø i
morgen 💔

FUAM's åbne - onsdagsmøder

Onsdag d. 15. september: "Respekt for naturen"

Oplæg: Hans Fink, docent emeritus, Aarhus Universitet.

Vi skal have respekt for naturen, men hvad vil det nærmere sige? I oplægget vil jeg vise, hvor meget forskelligt vi kan forstå ved ordet 'natur', og prøve at begrunde en lidt usædvanlig naturforståelse og lægge op til en diskussion af dens betydning for, hvad et liv i respekt for naturen må indebære. Tilrettelægger Christian Christensen

Onsdag d. 13. oktober: Vi ældre vil også være grønne!

Oplæg: Jeannette Cold og Anne Grethe Hansen, "grå klimaambassadører" i Bedsteforældrenes Klimaaktion, Aarhus og FUAM-medlemmer.

Bedsteforældre interesserer sig selvfølgelig for klimaet. Klimaet er børnebørnenes fremtid. Men hvad kan vi selv gøre, så det nytter noget, både på vort eget klimaftryk og i det store billede? Tilrettelægger Knud Ramian

Onsdag d. 10. november: " Hvordan forandrer man kulturen på et plejehjem? Fremtidens plejehjem"

Oplæg: Birgit Wienke, forstander på plejehjemmet Kildevang i Mårslet.

Der tales meget om kulturforandring i ældreplejen i Aarhus i denne tid efter en række plejehjemssager. Men hvad er det for en kultur, der skal forandres, og hvordan gør man det? Birgit Wienke vil fortælle om, hvad kulturforandring er for hende, og hvordan man gør på Kildevang.

Tilrettelægger: Christian Christensen

Sted: Klostergadecentret, Klostergade 37, Århus C Tid: kl. 14.30 - 16.30 Se lokalet på tavlen. Adgangen er fri, men der betales 30 kr. for kaffe/te og kage. Mødelokalet har teleslynge.

Ny hjemmeside om aldring

Lars Larsen, der er professor i psykologi ved Aarhus universitet og leder af Center for livskvalitet vil gerne introducere sin nye hjemmeside om gerontopsykologi. Den hedder: gerontopsykologi.dk

Formålet med denne uafhængige og ikke-kommercielle side er at formidle viden af relevans for gerontopsykologien fra en række forskellige arenaer, såsom det gratis tidsskrift Aldringens Psykologi, fagbøger, fagartikler, prosa, poesi, film, musik og diverse nyhedsmedier.

Siden er ny og ambitiøs. Den er opstartet d.16.07.2021 og er fortsat under udarbejdelse, men du kan fx. læse om ældremyter på arbejdsmarkedet og du kan gratis downloade numre af tidsskriftet Aldringens Psykologi, der udgives af Center for Livs-kvalitet.

Danske ældre er de mest digitale i EU

Den digitale udvikling blandt danske ældre mellem 65 og 74 år har de seneste 10 år taget fart. Fra 2009-2018 er andelen af danske ældre, som aldrig har brugt internettet faldet fra 44 til 6 pct., mens andelen, der har brugt internettet inden for de seneste tre måneder er steget fra 52 til 92 pct.

Internetbrug er dermed mere udbredt blandt danske ældre end blandt ældre i EU's øvrige medlemslande, hvor kun 56 pct. af de ældre generelt har brugt internettet inden for de seneste tre måneder. Ud over Danmark er Nederlandene, Sverige, Luxembourg og Storbritannien også at finde i den digitale top fem for ældre, som jævnligt bruger internettet. I alle fem lande er andelen på over 80 pct.

Denne opgørelse dækker kun ældre mellem 65 og 74 år, da der for denne aldersgruppe findes sammenlignelige tal på tværs af EU. Tal for danskere over 74 år, og deres brug af internet, kan findes i IT-anvendelse i Befolkningen og i bunden af denne artikel.

Kan man blive fuldgammel?

Udtrykket "Halvgammel" er interessant. Man kan blive halv gammel, men ikke halvgammel, men man kan være halv voksen, ikke halv voksen, men fuldvoksen. Så burde man vel også kunne blive fuldgammel?

Om FUAM

FUAM's Bestyrelse 2021

Tove Holm (sekretær) 8617 9065

Karin Wiedemann (kasserer) 3057 6446

Knud Ramian 8627 4042

Bente Kjeldsen 3069 1475

Poul Grosen Rasmussen 3053 8643

Christian Christensen 4135 3127

Traute Larsen 8615 5917

Suppleanter:

Børge Helmer 8627 2900

Søren-Peter Pedersen 8613 4788

Redaktør (ansvh):

Knud Ramian, Englodden 6, Storhøj, 8320 Mårslet

Tlf.: 53531781 E-mail: knud.ramian@gmail.com

Mød FUAM online her:

Her vores hjemmeside, hvor du finder formalia og Nyt fra FUAM frem til 2020

<http://www.fuam.dk/>

Foreningens officielle side på Facebook, hvor vi annoncerer møder mv.

<https://www.facebook.com/detlangeliv/>

Alderens Muligheder og Umuligheder - på Facebook

Her er der fri debat.

<http://bit.ly/3asrHwU>

FUAM's CVR nummer 31509130

Foreningen kontonummer 1551-0005726646

ISSN: 2445-5415

